

Aan het algemeen bestuur

postadres
Postbus 5006
7600 GA Almelo

bezoekadres
Kooikersweg 1 Almelo

t 088-2203333
e info@vechtstromen.nl
www.vechtstromen.nl

onderwerp
Verstedelijkingsstrategie
Twente

datum
19 november 2024

portefeuillehouder
E. Hemmers

contact behandelaar via
bestuursondersteuning@vechtstromen.nl

bijlage(n)
Persbericht

Geacht bestuur,

Het dagelijks bestuur heeft op 19 november 2024 een besluit genomen over de samenwerkingsafspraken tussen Rijk en regio over de verstedelijkingsstrategie Twente. Met deze brief informeren wij u graag nader over dit besluit.

Aanleiding

Op 7 november 2024 besloot het Rijk tijdens het bestuurlijk overleg Leefomgeving (BO-L) tot een verstedelijkingsstrategie voor Twente. Daarmee gaan Rijk en regio samen aan de slag voor Twente.

Waarom een verstedelijkingsstrategie?

Het Rijk heeft in de Contourennotitie Nota Ruimte (2023) onder andere de Regio Twente benoemd als regio met kansen voor een brede schaa sprong. Dat wil zeggen een schaa sprong qua aantal inwoners, qua omvang van de economie en alles wat daarbij hoort. Dit is weer verder uitgewerkt in het Voorontwerp Nota Ruimte (2024) waarin Twente de status “initieerregio” heeft gekregen.

Belangrijke voorwaarde voor de schaa sprong in Twente is het vergroten van de economie. Maar, verstedelijking gaat niet alleen om economie en woningbouw, het gaat ook om behoud van leefbaarheid, voorzieningen, werken en recreatie in de hele regio Twente.

Rijk (met het ministerie van VRO als trekker) en regio (provincie Overijssel, de veertien Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen) starten met het opstellen van een regiobrede verstedelijkingsstrategie: de Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente (ROS Twente).

Doel van dit traject is een gedeeld beeld te krijgen als Rijk en Regio over de urgentie, aard, omvang, onderbouwing en aanpak van de samenhangende opgaven op het gebied van toekomstige verstedelijking.

Hoe ziet het proces er uit?

Om tot deze verstedelijkingsstrategie te komen wordt een plan van aanpak opgesteld. Dit plan stellen alle samenwerkende partijen begin 2025 vast.

Op basis van dat plan gaat de regio met het Rijk aan de slag. Insteek is het ontsluiten van het economisch potentieel van de regio door te investeren in economie, woningbouw, verstedelijking, bereikbaarheid, waterbeschikbaarheid, klimaatadaptatie en groen. Daarbij wordt rekening gehouden met andere ruimtelijke opgaven, zoals de ruimte die nodig kan zijn voor defensie.

In het plan wordt onderscheid gemaakt in twee fasen. In de eerste fase wordt gewerkt aan een verkenning voor Twente met als vraag hoe Twente er in 2050 uit kan zien en welke stappen we nu moeten zetten om daar te komen. De tweede fase is gericht op het omzetten van de analyse in acties. Dit moet resulteren in een regionale uitvoeringsagenda.

Naast de Verstedelijkingstrategie wordt er vanuit Twente via de Twenteboard ook met het Rijk samengewerkt aan 'Elke Regio Telt'. Samen met het Rijk en de Twenteboard kijken we naar een constructieve verbinding tussen beide trajecten.

Vooruitlopend op de samenwerkingsafpraak tussen Rijk en regio hebben de veertien gemeenten en provincie Overijssel de afgelopen maanden al verkend wat een schaa sprong in Twente zou kunnen betekenen. Zo is er in 2023 gewerkt aan een Regionale Stedelijke Investeringsagenda voor de drie grote Twentse steden (RSIA). Deze RSIA is gemaakt door de drie grote Twentse steden en bevat een verkenning voor een schaa sprong van 100.000 inwoners erbij in Twente tot 2050.

In 2024 is voor alle veertien Twentse gemeenten de Position Paper Twente 2050 opgesteld. In deze position paper wordt onderzocht wat een verstedelijking voor de hele regio zou betekenen. In de position paper is de schaa sprong vergroot naar 100.000+ inwoners tot 2050. De veertien Twentse colleges hebben het voorstel voor de position paper op 3 september 2024 behandeld en aangeboden aan de gemeenteraden. In de Twenteraad van 17 september is de samenhang van RSIA, position paper en ROS Twente toegelicht.

De RSIA en de position paper Twente 2050 vormen belangrijke bouwstenen voor de met het Rijk te verkennen verstedelijkingstrategie. Andere bouwstenen voor de verkenning zijn de gemeentelijke ambities van alle veertien Twentse gemeenten op het gebied van wonen, werken en leven, de gemeentelijke omgevingsvisies, de provinciale Omgevingsvisie, de ruimtelijk economische bouwsteen voor Twente en andere documenten.

Het waterschap is geen medeopsteller van de RSIA of het position paper en is geen lid van de Twenteraad. In september 2024 heeft het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen informeel aangegeven vanuit het waterbelang betrokken te willen zijn bij de verstedelijkingsstrategie van Twente. Met het DB-besluit is dit geformaliseerd. Het waterschap gaat daarmee ook een plek krijgen in de nog vast te stellen governance op dit traject.

Besluit

Het dagelijks bestuur heeft op 19 november 2024 besloten:

1. in te stemmen met de op 7 november 2024 gemaakte samenwerkingsafpraak met het Rijk: “Rijk en regio (provincie, gemeenten, waterschap) spreken af gezamenlijk een integrale verstedelijkingsstrategie voor regio Twente op te stellen”;
2. het algemeen bestuur hierover te informeren met een AB-brief gebaseerd op de raadsbrief.

Betekenis en effect

Rijk, provincie en gemeenten zijn in het verstedelijkingstraject de partijen die gaan over de ruimtelijke ordening. Het waterschap gaat daar niet over, maar wateropgaven en ruimtelijke ontwikkeling hangen nauw samen. Betrokkenheid van het waterschap bij de verstedelijkingsstrategie ligt daarmee voor de hand.

Met de verstedelijkingsstrategie onderzoekt de regio samen met Rijk wat nodig is om tot een schaa sprong te komen in Twente. Daarbij wordt duidelijk waar we als regio samen met het Rijk kunnen optrekken om die schaa sprong te maken. Op de langere termijn draagt de verstedelijking bij aan een veerkrachtig toekomstbestendig Twente.

Door in de verstedelijkingsstrategie als waterschap actief te participeren agenderen we wateraspecten. Werken aan schoon, voldoende en veilig water samen met andere partijen in de regio geven we zo vroegtijdig in de planontwikkeling vorm. Dit in lijn met het bestuursakkoord Noaberschap Verbindt. Invullen van actieve participatie zal een nog onbekende inzet van mensen en middelen vergen.

Externe communicatie

Er is een persbericht vanuit het Rijk opgesteld na het Bestuurlijk Overleg- Leefomgeving (BO-L). De regionaal samenwerkende partijen zijn daar in hun communicatie bij aangesloten. Als waterschap zijn wij onderdeel van het samenwerkingsverband. Bij deze brief treft u het persbericht van het regionale samenwerkingsverband.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris

Bijlagen

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2024/11/12/start-verstedelijkingsstrategie-in-stedendriehoek-twente-en-limburg-centraal>

RTV OOST 13/11/24 NIEUWS

Bouw 70.000 woningen in Twente dichterbij door nieuwe afspraken met minister

In Twente is tot 2050 een groei van 69.000 woningen mogelijk in de steden Enschede, Hengelo en Almelo. Om dat ook voor elkaar te krijgen, hebben minister Mona Keijzer (Volkshuisvesting) en de Twentse gemeenten een convenant ondertekend. De afspraken in de zogenoemde 'verstedelijkingsstrategie' moeten ervoor zorgen dat al die woningen er ook daadwerkelijk gaan komen. Ook met Deventer zijn afspraken gemaakt. "Dit is goed nieuws voor heel Overijssel."

De kersverse afspraken tussen het Rijk en de gemeenten betekenen niet dat de schop morgen al de grond ingaat, maar wel dat minister Keijzer potentie ziet in Twente als locatie voor grootschalige woningbouw. Daarmee volgt ze de lijn van haar voorganger, Hugo de Jonge, die Twente al eerder noemde als geschikte plek voor veel extra woningen.

"Met dit besluit laat het Rijk zien dat het vertrouwen heeft in Twente als aantrekkelijke regio voor nieuwe huizen en voorzieningen", zegt wethouder Malkis Jajan (Wonen) van Enschede.

Bouwen in steden

De gemeenten gaan nu aan een plan werken hoe ze al die extra woningen kunnen gaan bouwen, waarbij ook wordt gekeken naar infrastructuur, bedrijvigheid, cultuur en recreatie. Oftewel: hoe bouw je zoveel extra woningen in de steden?

Om voor duizenden extra woningen in de binnensteden van Twente te zorgen, worden er de komende jaren al veel woontorens bijgebouwd. Zo wil Almelo meerdere woontorens tot wel 70 meter hoog bouwen in de buurt van het centraal station en staan ook in Enschede meerdere woontorens gepland, waaronder een van 51 meter hoog in de binnenstad.

'Goed op de kaart'

"Mede door de enorme inzet vanuit de regio Twente en de Stedendriehoek hebben we afspraken kunnen maken met minister Keijzer, minister Madlener (Infrastructuur) en staatssecretaris Jansen (openbaar vervoer)", schrijft gedeputeerde Liesbeth Grijsen van Overijssel op LinkedIn. "Samen met de regio's, Rijk en provincie maken we plannen voor woningbouw en werklocaties in Twente en de Stedendriehoek."

Eerder ondertekenden de regio Zwolle en het Rijk al zo'n verstedelijkingsstrategie. "Samen met de al opgestelde plannen voor Zwolle betekent dit dat heel Overijssel nu landelijk goed op de kaart staat voor wonen en werken", zegt Grijsen. Wethouder Jajan: "Dit is geweldig nieuws voor Twente en het startsein voor een lange samenwerking."